

L.B.

IDAG. Meldingene fra Lapplandsfronten er fortsatt meget sparsomme, og de opplysninger en faar om stillingen i Nord-Norge bærer preg av den isolation som landsdelen med hensyn til post, telefon og telegraf for ikke aa snakke om rutesamband, er blitt ført inn i ved de tyske og quislingske tiltakene for aa forfølge eksemplet fra Kirkenes med bruk av den brente jords taktikk. Det som foreligger sikkert er at følgende byer og "steder" er tvangsrømmet eller holder paa aa evakueres: Honningsvaag, Berlevaag, Hammerfest og Tromsø. I stor utstrekning gaar sivilfolket utenfor de nazistiske evakuatingsapparatene og tar saken i sin egen haand ved aa dra inn i de nærmeste fjordbygdene. Det regnes med at evakuatingsbestemmelsene stort sett blev satt for sent i verk for en tvangsevakuering av Finnmark øst for Nordkapp. Med hensyn til matsituasjonen regnes det med at de sivile norske har forsyninger til 3 maaneder, mens tyskerne ved ganske store oppladninger i det indre Troms har tilstrekkelig utrustning for et halvt aar. Med hensyn til evakueringen blir denne gjennemført paa fiskebaater, da tyskerne til eget bruk har tatt de 5 hurtigrutene som befant seg i "de nordlige farvann". Den militære utvikling gir ennu ingen holdepunkter om hvor snart og hvor langt sør i Nord-Norge en kan føgne med at sovjetrusserne vil befri landsdelen i samarbeid med vaare styrker som - etter det som nu opplyses - vil komme fra Skottland og Island. Styrkene teller vesentlig infanterister, men der er ogsaa artilleri og en fallskjermavdeling blant dem. Politistyrkene som kommer fra Sverige, skal vesentlig sørge for ordenen i de befridde omraader. Tyske desertører som er kommet til Sverige, mener at hverken Lyngen eller Narvik vil være mulig aa holde for tyskerne, og at de først ved Mo i Rana vil kunne reise et brukbart forsvar i støtte paa Nordlandsbahn som er ført frem hit. Men omfattende og forserte befestningsarbeider er igang baade i Skibotn og i Narvik der luftkompressorene til bunkersboringe durer øgnet rundt. Det var lenge uvisst om tyskerne ville tillate en sivil evakuering av steder som en kunne regne med ville komme i frontlinjen før eller senere, men hensynet til arbeidskraft for anleggene blev bestemmende. Det nevnes fra Kirkenes at en del av gruvearbeiderne - tallet er uvisst - blev tvunget til aa følge med tyskerne paa deres marsj vestover. Arrestasjonene over hele landet - særlig nordpaa - av folk som regnes for aa kunne støtte aktivt under den norske Hjemmefront eller arbeide i dens forskjellige organisasjoner - fortsetter. Det blir særlig fremholdt at jagten etter radiolyttere er ~~merkig~~ meget intensiv. Dette for aa forhindre at Hjemmefrontledelsens paroler eller Overkommandoens ordrer naar frem til publikum. Det blir i flere sendinger fra London presisert at det i tiden "remover" maa utvises den aller største aktpaagivenhet paa dette felt. Særlig blir det frekkevet at det er meget om aa gjøre at PAROLENE naar frem.

Det billede av ro som frontene i den senere tid har fremvist er bare tilsyne-latende. Bak fronten i Vest henleder den gigantiske allierte luftvirksomheten oppmerksomheten paa seg i en grad som tør spaa at det med det første vil bli bevegelser av større omfang i selve frontomraadet. Det er uraad aa føre noen statistikk over de kontinuerlige allierte bombetoktene, nedkastet bombevekt, maalenes art og virkningen. Enkelte hovedtrekk er imidlertid saa like de trekkene den allierte bombingen av maal i Frankrike før ~~Frank~~ "D-day" (invasjonen) at en uten videre kan slutte store begivenheter av den grunn. Maalene har i stor utstrekning vært jernbane8 og forsyningsknutepunkter som Køln og Aachen, oljemaal i Hamburg - Harburg-omraadet, industri-maal i Ruhrgebiet, demninger, kraftanlegg osv. osv. Særlig kraftige har angrepene mot Køln og Gelsenkirchen vært. Gjennemsnitlig er til stadighet et a to tusen allierte fly over Tyskland i dag - og natt-toakter. I vestnederland har de allierte endelig vunnet en definitiv seir og er kommet til en klar avgjørelse i "slaget om Antverpenoveret". Hele belgien er befridd, Walcheren er att med byen Middelburg derkampene til slutt artet seg som en innsamling av tyske motstandsreir i de øvre loftsetasjer da byen var helt oversvømmet. Scheldemunningen er renset og minesveipere sørger nu for aa faa fritt farvann inn til den intakte havnen i Antverpen. De tales nu om en tysk Maas-linje i motsetning til den temmelig innviklede linjekonstellasjon under "slaget om kanalene". Tyskerne har mistet Willemstadt, ferjestestedet over nedre Maas. Det siste brohode de har, er Moerdijk der kamper paagaar. +++ FINNENE HAR TATT IVALO, sistे tyske stilling paa Ish. vega

MARSKALK STALIN. I anledning 27 aarsdagen for den russiske novemberrevolution talte mandag kveld marskalk Stalin. Ved midnatt sendte han ut en dagsordre til Den røde hær. Det mest karakteristiske trekk i talen var dens preg av interalliert forstaaelse den gav uttrykk for, og en viljetil ikke bare aa faa en hurtig slutt paa krigens, men innenfor rammen av felles krigsanstrengelser og felles sikringstiltak sammen med de andre allierte aa sikre verdensfreden ved internasjonale avtaler, men særlig ved organisering av væbnede styrker som hurtig og effektivt kan bli satt inn der det behøves. Stalin nærte ingen illusioner med hensyn til Tysklands fremtid som fredsland, men var fullt klar over at det allerede nu var krefter igang i Tyskland som - vanen tro - forberedte en ny krig om 20 aar. Stalin gav først en oversikt over de resultater en var naadd frem til dette aar for aa knuse naziTyskland. "Aldri i historien", sa han, "har felles planer mot en felles fiende blitt saa fullstendig utarbeidet og saa nøyaktig satt i verk." Konferansen i Teheran trakk opp linjene i Krigføringen. Der var liten meningsforskjell, "og", sa han, "i saa maate var det ogsaa i Dumbarton Oaks. Det bemerkelsesverdige her var ikke at det paa enkelte punkter var meningsforskjell, MEN HVOR FAA DISSE TILFELLER VAR." Han nevnte at 9/Io av spørsmålene som var oppe til behandling, var løst, og der det var uenighet, var grunnlaget for enighet til stede ved alles ønske om aa komme til forstaaelse. Stalin kom inn paa to-frontkrigen og de resultater den hadde ført til. "Uten vaare alliertes innsats i vest der de bant 75 tyske divisjoner, kunne Den røde hær ikke ha maktet saa hurtig aa naa sine maal. Men ute vaar hærns innsats kunne de andre ikke ha klart aa oppnaa det de har oppnaaod." Stalin gav saa videre en oversikt over den røde hærns Io offensiver i aar. "Og nu sist som nr. Io", sa han "har vi renset Petsamoområdet og er rykket inn paa Norges, VAAR FORBUNDSFELLES, teritorium."

Forøvrig bar talen preg av nøktern realisme, anerkjennelse av andre staters suverenitet og integritet og bar bud om et sterkt ønske om aa løse fredens spørsmål ved samarbeid. I det hele var talen en manifestasjon av den forstaaelse gjennem de tre konferanser Teheran, Dumbarton Oaks og Moskva preger de alliertes krigsanstrengelser og deres fredsforberedelser.

KONG HAAKON har sendt president K a l i n i n et hilsningstelegram i anl.
27 aarsdagen for den russiske revolution.

STATSMINISTER NYGAARDSVOID har sendt en hilsen til marskalk Stalin.

UTENRIKSMINISTER TRYGVE LIE er ikke fra Stockholm reist til Moskva for aa diskutere de russisk-norske anliggender med den sovjetrussiske regjering. Han ledsages paa reisen av justisminister Terje Vold og medisinaldirektør Karl Evang. Reisen har lenge vært forberedt. IFØLGE "SVENSKA DAGBLADET" har Karl Evang i en tale i Stockholm kommet inn paa spesielle norske forhold. "Mange hevder", sa medisinaldirektøren "at Norges stilling ute i høy grad bærer preg av den innsats vaare sjøfolk har gjort. De skal ikke bli glemt etter denne krigens som de blev det etter forrige. Det er allerede gjort mange sociale og andre tiltak til beste for sjøfolkene, og mer skal bli gjort." Om arbeidsmobiliseringen sa Evang at Norge hadde vært det eneste land som ikke hadde latt seg mobilisere for tyskerne krigstiltak. "Vaare beste folk sitter i tyske fengsler", sa han. I forhold til folketallet vil det si det samme som at 1,1 mill amerikanerne hadde blitt tatt. I forhold til folketallet har vaare tap ute og hjemme vært det aller største. Evang opplyste videre at det i London var opprettet et ~~norsk~~ norsk saakalt REPATRIERINGSKONTOR hvis oppgave det var aa ta haand om fangene og de 150 000 arbeidere som arbeider i tvunget tysk tjeneste. I samarbeid med den interallierte organisasjonen for Civil Affairs vil oppbygningsarbeidet av samfundsmaskineriet ta til saa snart Norge var blitt befridd. Det ville bli meget aa ta fatt paa, men oppgavene ville sikkert bli løst paa en solid maate.

ORDING. I sin utenrikskronikk igaard behandlet Ordning ~~med~~ utelukket stillingen foran det amerikanske presidentvalg hvis resultater vil foreligge allerede idag (8./II.). En regner med en knapp margin for Roosevelt.